

Література.

1. Петренко С. Н. Контроллинг : учебное пособие / С. Н. Петренко. – К.: Ника- Центр, Эльга, 2004. – 341 с.
2. Рибак О.В. Формування механізму контролінгу в управлінні результативною діяльністю підприємства: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / О.В. Рибак. – Хмельницький, 2014. – 248 с.

ЕКОНОМІЧНА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Хамдауї А., студент

Науковий керівник: Догадайло Я. В., к. е. н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Перехід економіки України на ринкові відносини привів до істотних змін умов господарювання більшості підприємств країни. Виникає необхідність використання результативного підходу до управління підприємством для досягнення успіху в умовах ринку. Але, для того щоб досягти його реалізації потрібно визначитися з категорією, яка характеризує успіх підприємства в умовах ринку.

Проблемою реалізації результативного підходу до управління підприємства займалися багато вчених [1 - 6]. В якості категорії, що відображає успіх підприємства вони розглядали результативність. Під результативністю розуміється економічна категорія, що відбиває успіх підприємства, тобто являє сукупний результат функціонування системи і накопичений потенціал її подальшого розвитку з урахуванням чинників як внутрішнього так і зовнішнього середовища підприємства [1, 2]. Залежно від виду цілей, що досягаються, результативність може бути соціальною, економічною, науково – технічною, організаційною. Під економічною результативністю (ЕР) розуміється економічний результат функціонування підприємства, що характеризує правильність і рівень досягнення поставлених цілей шляхом виконання необхідних робіт з мінімально можливими витратами [1].

ЕР діяльності підприємства характеризується п'ятьма критеріями: прибутковість, продуктивність, економічність, дієвість, положення на ринку. Аналіз взаємозв'язку цих критеріїв свідчить, що

продуктивність та економічність є засобом досягнення прибутковості у короткостроковому періоді, причому прибутковість необхідно аналізувати, як з точки зору конкурентів так і за ступенем виконання поставлених цілей [1, 2]. Необхідно відмітити, що не зрозуміло, чому не розглядається зміна прибутковості у динамічному контексті, що є передумовою успішного функціонування підприємства в умовах ринку. Аналіз літературних джерел, присвячених реалізації результативного підходу до управління підприємством показав, що при розгляді змісту ЕР не враховується динамічний характер цієї категорії, тобто остання розглядається неповносистемно.

Метою дослідження є забезпечення повносистемного охоплення економічної результативності під час розгляду її складу. Згідно з існуючим підходом ЕР діяльності підприємства характеризують наступні критерії: прибутковість, продуктивність, економічність, дієвість та положення на ринку [1]. Необхідно відмітити, що перші три є основою для вимірювання останніх двох в залежності від бази порівняння, а саме план та данні про результати роботи пріоритетного конкуренту, при цьому не враховується зміна цих трьох показників у динаміці. Для усунення даного недоліку критерії економічної результативності розбиті на дві групи в кожену з яких входять по три критерії. Перша група включає: прибутковість, продуктивність, економічність, друга - дієвість, позиція на ринку та ефективність розвитку. Саме такий зміст ЕР не суперечить загальній сутності результативності. Удосконалені сутність та зміст економічної результативності діяльності підприємства представлені на рисунку 1.

Ефективність розвитку характеризує здатність підприємства здійснювати розвиток, що відповідає умові ефективності у часі. Даний критерій кількісно визначається шляхом порівняння фактичних значень економічності, прибутковості, продуктивності підприємства в поточному році з аналогічними критеріями в попередньому році. Визначені критерії характеризують діяльність підприємства з трьох боків: результатів, ресурсів та витрат у динаміці, по відношенню до плану та до пріоритетного конкуренту тим самим забезпечують всебічний аналіз успіху підприємства в умовах ринку.

Таким чином, в результаті проведених досліджень одержав подальший розвиток зміст економічної результативності діяльності підприємства шляхом забезпечення її повносистемного охоплення на підставі включення до складу додаткового критерію – ефективність розвитку.

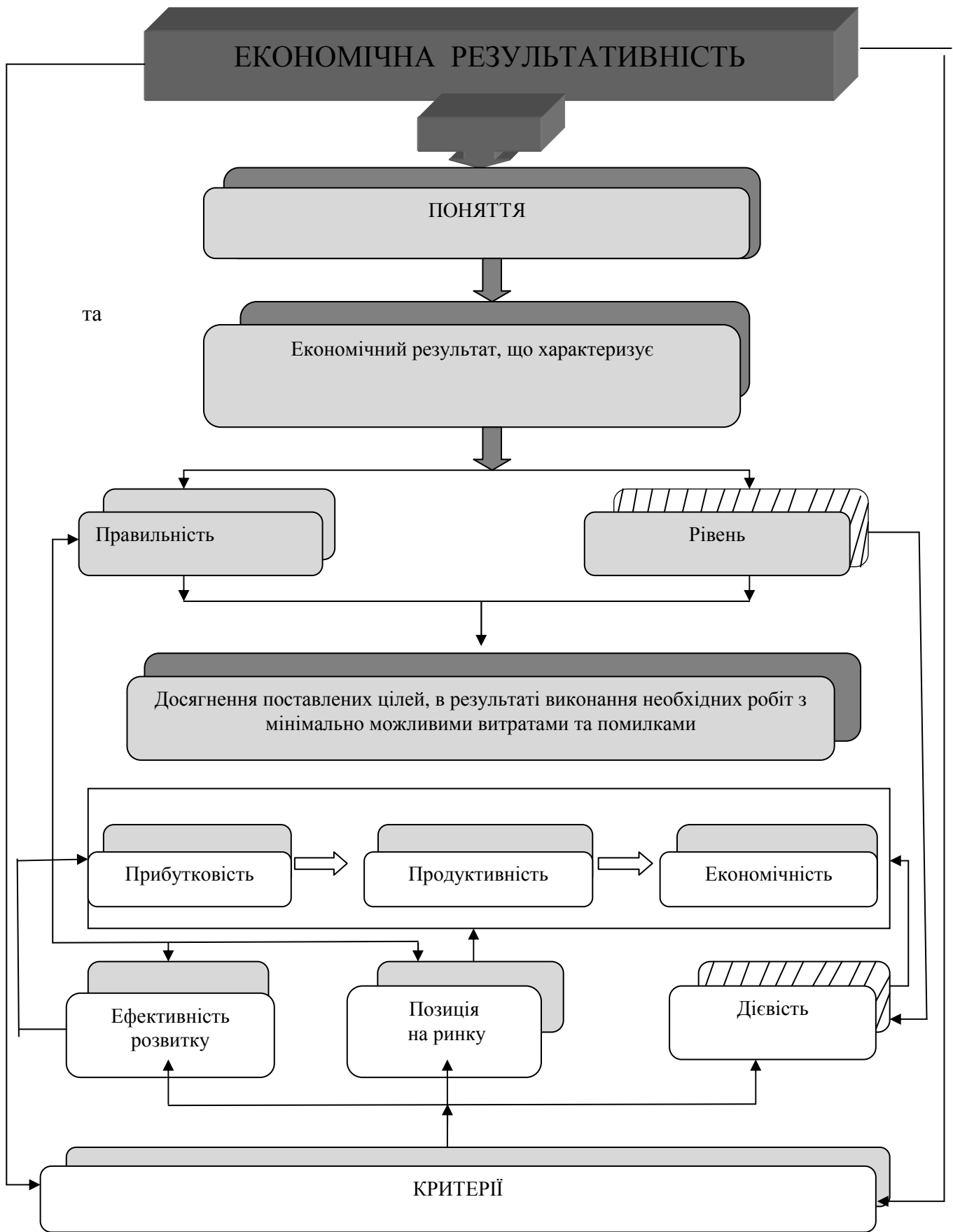

Рисунок 1 – Сутність та склад економічної результативності діяльності підприємства

Література.

1. Тищенко А.Н. Экономическая результативность деятельности предприятий: монография / Тищенко А.Н., Кизим Н.А., Догадайло Я.В. – Х.: ИД «ИНЖЕК», 2005. – 144 с.
2. Синк Д.С. Управление производительностью: планирование, измерение и оценка, контроль и повышение / Синк Д.С. – М.: Прогресс, 1989. – 528 с.
3. Питерс Т. В поисках эффективного управления / Питерс Т., Уотерман Р. – М.: Прогресс, 1986. – 424 с.
4. Друкер П.Ф. Управление, нацеленное на результаты / Друкер П.Ф. – М.: Прогресс, 1992. – 200 с.
5. Управление по результатам / Т. Санталайнен, Э. Воутилайнен, П. Поренне, Й.Х. Ниссинен. - М.: Прогресс, 1993. - 320 с.
6. Axson David A.J. Best practices in planning and performance management: Radically rethinking management for a volatile world / David A.J. Axson. – Canada: Wiley, 2010. – 320 с.

ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Косаревич А. В., студент

Науковий керівник: Догадайло Я. В., к. е. н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Визначення потенціалу підприємства в умовах прискорення процесів обробки інформації та автоматизації її збору і обробки набирає особливої актуальності, оскільки до цього часу на заваді широкого застосування даного показника стояла недостатня обґрунтованість та складність його розрахунку. Визначення потенціалу підприємства надає можливість значно підвищити обґрунтованість прийняття управлінських рішень з розвитку та поточної діяльності підприємства. Найбільш важливим являється отримання загальної, інтегральної оцінки, яка б враховувала б всі можливості і всі обмеження. Така оцінка може бути отримана на основі використання економічної категорії «потенціал». З визначення потенціалу підприємства показав, що на цей час не має єдиної загальноновизнаної концепції щодо його сутності та методів розрахунку.

Проблемам потенціалу підприємства було присвячено багато публікацій, особливо в кінці 70-х та на початку 80-х років. Теоретичні аспекти формування та використання потенціалу підприємства